

ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Ένα από τα σημαντικότερα θέματα στο κεφάλαιο των αποθεμάτων είναι η αποτίμηση της αξίας τελικού αποθέματος, όπως αυτό διαμορφώθηκε από τις εισαγωγές και εξαγωγές των εμπορευμάτων και παραμένει απούλητο στις αποθήκες της επιχείρησης 31/12/XX. Υπάρχουν οι εξής μέθοδοι αποτίμησης:

ΜΕΣΟ ΣΤΑΘΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

Η υπόθεση αυτή κοστολογεί τις μονάδες που πωλήθηκαν και αυτές που ευρίσκονται στο τελικό απόθεμα στο μέσο σταθμικό κόστος όλων των μονάδων που είναι διαθέσιμες προς πώληση. Η υπόθεση του μέσου σταθμικού κόστους χρησιμοποιείται για πρακτικούς λόγους χωρίς να υπάρχει κάποιο θεωρητικό επιχείρημα υπέρ της. Η εφαρμογή της υπόθεσης του Μ.Σ.Κ. θεωρείται απλή, δεν απαιτεί να υπάρχει ταυτόχρονη παρακολούθηση της φυσικής ροής των αποθεμάτων και δεν επιτρέπει τον επηρεασμό των αποτελεσμάτων χρήσης.

FIFO

Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο τα πρώτα εισελθόντα εμπορεύματα παρέχουν τις τιμές για την κοστολόγηση των πωληθεισών (αναλωθεισών) μονάδων και το τελικό απόθεμα κοστολογείται με τις τιμές των πιο πρόσφατων αγορών.

Η FIFO έχει το πλεονέκτημα ότι η ροή των κοστών συχνά συμφωνεί με τη φυσική ροή των αποθεμάτων. Ένα επιπλέον πλεονέκτημα είναι ότι το τελικό απόθεμα αποτιμάται στο κόστος των τελευταίων αγορών, το οποίο προσεγγίζει το τρέχον κόστος των αποθεμάτων, ιδιαίτερα όταν τα αποθέματα έχουν υψηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα. Μειονέκτημα της FIFO είναι ότι με τα τρέχοντα έσοδα δεν συσχετίζονται τα τρέχοντα κόστη, αλλά τα παλαιά κόστη από το αρχικό απόθεμα και τις πρώτες αγορές.

LIFO

Με τη LIFO, τα εμπορεύματα που εισέρχονται τελευταία παρέχουν τα κόστη προκειμένου να κοστολογηθούν οι πωληθείσες μονάδες, ενώ το τελικό απόθεμα κοστολογείται με τις τιμές του αρχικού αποθέματος και των αρχικών αγορών.

Χρησιμοποιώντας τη LIFO η διοίκηση μιας επιχείρησης μπορεί εύκολα σε περιόδους πληθωρισμού, επηρεάζοντας (αυξάνοντας ή μειώνοντας) τις αγορές, να επηρεάσει (μειώσει ή αυξήσει) τα αποτελέσματα της χρήσης. Οι δυνατότητες επηρεασμού των αποτελεσμάτων με τη χρήση της LIFO και το γεγονός ότι η φυσική ροή των μονάδων από τα αποθέματα προς το κόστος πωληθέντων δεν γίνεται με σειρά LIFO αποτέλεσαν τους κυριότερους λόγους που το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο² δεν θεωρεί τη LIFO μία αποδεκτή υπόθεση υπολογισμού του

κόστους πωληθέντων. Η LIFO, βέβαια, έχει το πλεονέκτημα ότι επιτρέπει την καλύτερη δυνατή συσχέτιση των εσόδων με πιο πρόσφατα κόστη αγοράς αποθεμάτων.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΡΙΣΕΩΣ

Επηρεάζει η μέθοδος αποτίμησης του αποθέματος πρώτων υλών το κόστος παραγωγής;

Οι μέθοδοι αποτίμησης αποτελούν διαφορετικούς τρόπους διαχείρισης των αποθεμάτων στις αποθήκες, υπό την έννοια ότι προσδιορίζουν με διαφορετικό τρόπο τη «ροή» των αποθεμάτων, ποιες από αυτές που εισέρχονται, θα εξέλθουν πρώτες από την αποθήκη όταν γίνει πώληση.

Σε αυτή τη λογική, η μέθοδος FIFO ορίζει ότι οι αγορές πρώτων υλών που εισάγονται πρώτες (first in) θα είναι και αυτές που θα εξαχθούν πρώτες όταν προκύψει παραγωγή προϊόντος (first out). Αντίθετα με τη μέθοδο της LIFO, η διακίνηση των πρώτων υλών ακολουθεί «ανάποδη» ροή: αυτές που εισάγονται τελευταίες στην αποθήκη (last in), δηλαδή οι πιο πρόσφατες αγορές, θα εξαχθούν πρώτες όποτε υπάρξει ανάγκη από την παραγωγή (first out). Τέλος με το Σταθμικό Μέσο Όρο, όλες οι αγορές πρώτων υλών θεωρούνται ότι προέρχονται από μια κοινή παρτίδα, επομένως προσδιορίζεται μια μέση σταθμική τιμή αγοράς που αναφέρεται σε όλες τις αγορές, οι οποίες εξαγονται τυχαία σε περίπτωση παραγωγής, χωρίς χρονική σειρά (ποια μπήκε πρώτη κτλ)

Από τα παραπάνω, γίνεται κατανοητό ότι η διαφορετική ροή κίνησης και επιλογής των παρτίδων αγοράς πρώτων υλών όπως αυτές κινούνται προς την παραγωγική διαδικασία (παραγωγή σε εξέλιξη), θα οδηγήσουν σε διαφορετικό κόστος παραγωγής, αφού κάθε παρτίδα έχει μια μοναδική τιμή που διαφοροποιείται από τις άλλες και διαμορφώνεται ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν (πληθωριστικές ή αντιπληθωριστικές τάσεις). Επομένως, σίγουρα η μέθοδος αποτίμησης πρώτων υλών που θα επιλεγεί συμμετέχει δραστικά στον καθορισμό του κόστους παραγωγής των προϊόντων και τελικά στη διαμόρφωση της τελικής τιμής πώλησης αυτών.